

Voorwoord

Jaarlijks is onze eerste Externe Nieuwsbrief gewijd aan een verslag van het afgelopen jaar. In deze tijden van Corona lijkt dat hopeloos achterhaald. Daarom kort: We vierden het 30 jarig lustrum van VPTZ Delft en het 15 jarig jubileum van het hospice. Het bezettingspercentage was met 89% hoger dan ooit maar het aantal opgenomen

bewoners, 54, daalde t.o.v. voorgaande jaren. Er waren 41 thuis inzetten.

Begin dit jaar verloren wij totaal onverwacht Henk Dijkstra, de secretaris van ons bestuur. Hij was een goede secretaris en een man die vol overtuiging heeft bijgedragen aan de totstandkoming van de fusie. Wij missen hem.

Begin maart beseften onze coördinatoren de impact van het Corona virus op het werken met uiterst kwetsbare mensen en dachten zij na over noodzakelijke maatregelen.

12 maart ging er een bericht naar bewoners en hun familie: "beperkt bezoek en geen bezoek uit Brabant" Dit gold ook voor medewerkers en vrijwilligers.

13 maart volgde een bericht van het bestuur voor vrijwilligers met een verhoogd risico i.v.m. leeftijd en/of conditie waarin hen werd afgeraden voorlopig naar het hospice te komen. Omdat daarmee een flinke groep vrijwilligers wegviel zou de capaciteit van 5 bedden in principe maar voor 3 worden benut.

15 maart zette premier Rutte in op de "intelligente lock down" en 16 maart volgde VPTZ landelijk met het advies de richtlijnen van het RIVM te volgen en te kijken wat collegae organisaties besloten. Dat bleek divers. De één werkt niet meer met vrijwilligers, een ander neemt alleen nog Corona patiënten op. Wij kozen voor terminale cliënten, niet aan Corona lijdend, en inmiddels is er ook een protocol voor het geval dat een bewoner bij nader inzien toch Corona blijkt te hebben. De vraag naar thuisinzetten is weggefallen. Terminale patiënten mogen nog maar minimaal bezoek ontvangen en dan gaat de familie voor. Tegelijkertijd heeft Pieter van Foreest in Delfshove versneld een aantal kamers opgeknapt voor tijdelijke huisvesting van patiënten die aangewezen zijn op intensieve thuiszorg omdat de thuiszorg de toegenomen vraag niet altijd meer aan kan.

Zo zoekt iedereen naar oplossingen voor de nieuwe problemen en stelt op basis van voortschrijdend inzicht zo nodig het beleid bij.

Fantastisch vind ik dat!

Loudi Stolker-Nanninga

Voorzitter Stichting Hospice en VPTZ Delft

Vrijwilligers van Hospice & VPTZ Delft

De vrijwilligers van onze organisatie zijn van zeer grote waarde, met hen kunnen wij goede kwaliteit van zorg en aandacht bieden aan onze bewoners.

Het aantal vrijwilligers in 2019 was 80. Gedurende het jaar hebben 11 vrijwilligers afscheid genomen. De reden dat zij stopten was bij 3 vrijwilligers werk gerelateerd. Bij de andere 8 vrijwilligers was de reden van vertrek gezondheidsklachten en / of leeftijd.

We kunnen de vrijwilligers onderverdelen in

1. Hospice vrijwilligers;
2. VPTZ oftewel thuisvrijwilligers;
3. Vrijwilligers die inzetbaar zijn voor zowel hospice als VPTZ;
4. Taakvrijwilligers.

- De hospice vrijwilliger draait minimaal één dienst van 4 uur per week en indien mogelijk twee diensten. In 2019 draaiden we met 60 hospicevrijwilligers.
- In 2019 hadden we 19 VPTZ vrijwilligers, waarvan er drie afscheid hebben genomen en twee nieuwe zijn bijgekomen. De uren die zij worden ingezet zijn variabel, passend bij de wens van de cliënt en/of naasten.
- Er zijn zes vrijwilligers die zowel in het hospice als voor de VPTZ inzetbaar zijn.
- We hebben een aantal taakvrijwilligers die een speciale taak hebben zoals: onderhoud aquarium, onderhoud koffiemachine, klusje e.d. boodschappen doen en verse soep maken.

De coördinatoren communiceren (naast uiteraard de een op een gesprekken) middels telefoon, mail en interne nieuwsbrief zeer regelmatig met de vrijwilligers. Zij houden hen op de hoogte van de algemene ontwikkelingen, het rooster, de huishoudelijke zaken, nieuwe opnames/overlijdens en over alles wat verder belangrijk is met hen te delen.

In 2019 zijn we gestart met een Rooster WhatsApp groep voor het rooster van het hospice. Korte lijstjes om onverwachte gaten in het rooster snel op te vullen. Verder zijn we begonnen met een nieuw roostersysteem dat gekoppeld is aan ons nieuwe registratiesysteem Hospice Online.

Wat betreft scholing hebben we 12 nieuwe vrijwilligers opgeleid middels een 4 daagse introductietraining. Daarnaast hebben wij onze vrijwilligers naast de landelijke VPTZ-trainingen ook diverse in-company trainingen aangeboden. Onderwerpen die onder andere aan de orde zijn gekomen: Sterven met de oorlog, oordeel-loos samenwerken, bieden van laatste zorg.

Bestuursactiviteiten 2019

Het bestuur was in 2019 als volgt samengesteld:

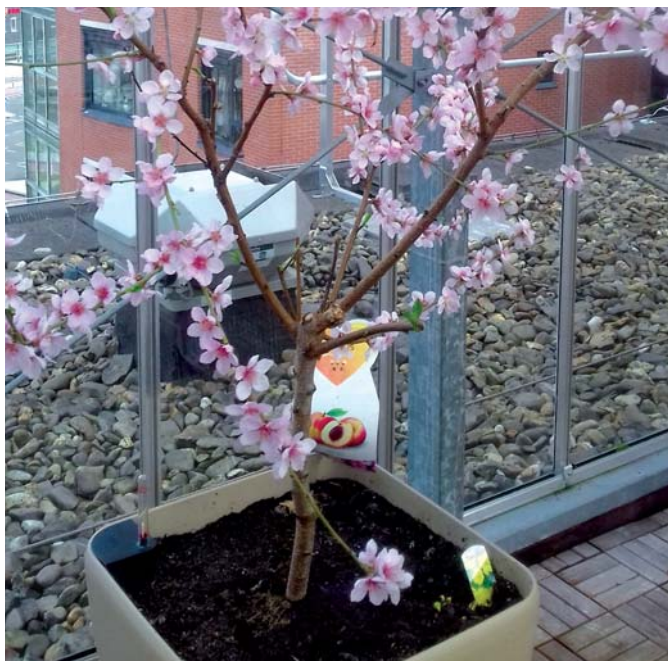
Loudi Stolker-Nanninga	<i>voorzitter</i>
Henk Dijkstra	<i>secretaris</i>
Hans Rosier	<i>penningmeester</i>
Hans Breugem	<i>lid</i>
Marian Hannewijk	<i>lid</i>

Er waren in 2019 acht bestuursvergaderingen. Naast de terugkerende onderwerpen met betrekking tot de exploitatie, fondsenwerving, scholing en vrijwilligersbeleid kwamen ook de volgende zaken aan bod:

- Personele bezetting door ziekte van één van de coördinatoren
- Afname vrijwilligersaanstal; heeft geleid tot oprichten van een P.R. commissie.
- Een flyer en nieuwsbrieven werden gemaakt door onze, inmiddels tragisch overleden, secretaris. Hij was de motor achter de P.R.
- De toekomst van het Hospice; gesprekken met bestuur van Pieter van Foreest over de geplande verbouwing in Delfshove, uitbreiden hospice met 2 bedden, problematiek met de dakkas.
- Fusieplan van landelijke VPTZ met de AHZN, afschaffing terminaliteitsverklaring.
- Bezoek aan het hospice van onze burgemeester Marja van Bijsterveldt en van minister Hugo de Jonge
- Geslaagd Lustrum symposium van het florerend 30 jarig VPTZ en 15 jarig Hospice Delft, inmiddels niet meer weg te denken uit de Delftse samenleving.
- Afsluitend een buffet voor alle vrijwilligers en medewerkers.
- Intensieve verplichte risico-inventarisatie.

Verder was het bestuur vertegenwoordigd bij diverse externe bijeenkomsten, zoals regionale bijeenkomsten, workshop over de werving van nieuwe vrijwilligers, collega hospice/VPTZ organisaties. Met de coördinatoren heeft het bestuur jaargesprekken gevoerd.

Hans Breugem - bestuurslid, huisarts n.p.

Financiën

Staat van Baten en Lasten 2019

Baten		
Donaties/Giften	1.577,60	
Subsidie	222.987,44	
Bijdragen bewoners	57.412,50	
		281.977,54
Lasten		
Kosten coördinatie	141.856,03	
Kosten huisvesting	73.434,23	
Kosten voeding, dranken	33.263,17	
Cursussen/vrijwilligers	12.854,63	
Kosten overig	11.821,21	
Rentelasten/bankkosten	262,69	
		273.491,96
Resultaat		8.485,58
Vermogenspositie per 31-12-2019		
Eigen vermogen per 31-12-2018	14.710,24	
Batig saldo 2019	8.485,58	
		23.195,82

Het jaar 2019 is met een klein batig saldo afgesloten. De oorzaak daarvan is te vinden in iets hogere baten en iets lagere kosten (in vergelijking tot 2018), waarbij niet vergeten mag worden dat sponsoring in natura (kortingen, dienstverlening door derden om niet en giften in de vorm van goederen) een in deze cijfers onzichtbaar bestanddeel vormen. In vergelijking tot de benchmark die door onze koepelorganisatie VPTZ jaarlijks wordt opgesteld doen wij het gelukkig goed. Mede dank zij de steun van velen zijn wij tot op heden in control.

Overzicht 2019

In 2019 hebben we de hoogste bezettingsgraad in 15 jaar bereikt, te weten 89%. We hebben 31 dames en 23 heren opgenomen variërend en leeftijd tussen 51 en 105 jaar. Zij verbleven gemiddeld 30 dagen in het hospice. De meeste mensen zijn door het ziekenhuis of de huisarts naar ons verwezen, een klein deel is doorverwezen door de thuiszorg of familie nam contact met ons op. De gemiddelde verblijfsduur is langer dan alle voorgaande jaren. Doordat de bewoners langer in het hospice verbleven hebben we veel minder opnames gehad dan de afgelopen jaren. Mensen op de wachtlijst hebben daarom helaas langer moeten wachten voordat zij opgenomen konden worden. Er hebben 56 mensen op de wachtlijst gestaan en zij hebben gemiddeld 10 dagen op de wachtlijst gestaan. 21 mensen zijn overleden voordat opname mogelijk was. 10 mensen zijn opgenomen in een ander hospice en 9 mensen op een palliatieve unit in een verpleeghuis en 6 mensen besloten thuis te blijven en 3 mensen waren te ziek om nog overgeplaatst te worden. Voor de overige mensen was opname niet nodig of was de indicatie voor opname niet duidelijk genoeg.

We hebben 41 mensen thuis begeleid, 25 dames en 16 heren. Gemiddeld hebben wij hen 46 dagen begeleid. We hebben totaal 629 uren vrijwilligers bij mensen thuis ingezet. Er is geen wachttijd voor de thuisinzetten.

De tijd hebben om draadjes af te hechten

Christine, zorgvrijwilliger

Ik spreek met Christine van der Plank. Christine is al vanaf het allereerste begin bij het hospice als vrijwilliger betrokken: "Ik las een berichtje in de krant: Delft wil een hospice. Ik ging naar de eerste bijeenkomst, daar spraken de oprichters van het hospice. Ze vertelden over hun plannen en de opzet en ook dat ze veel vrijwilligers nodig hadden. En ik wist meteen: "Dat zou ik heel graag willen. Met mijn achtergrond en mijn ervaring." Ze hadden toen wel al een pand, in de Chopinlaan. En ik dacht: "Ik ben een beetje handig, misschien kan ik daar ook iets in betekenen. Ik begon met de vrijwilligerscursus. Met mijn schroevendraaier en mijn boormachine ben ik met vier andere aspirant vrijwilligers gaan helpen met het in elkaar zetten van de meubels, de ladekasten, het logeerbed en zo."

Christine was altijd zorgvrijwilliger, maar heeft dit een aantal jaar geleden wegens klachten aan haar hand moeten stopzetten. Nu doet ze van alles in het hospice: Zij doet de boodschappen en houdt bij wat er gebruikt wordt in huis en wat nodig is te kopen. Ook houdt ze een oog op het serviesgoed:

Is er voldoende? Is alles nog in goede staat? We komen samen tot de conclusie: zij houdt facilitair overzicht. Daarnaast kookt Christine verse soep voor bewoners en naasten. En ze houdt de kas met veel liefde en aandacht mooi. De kas is een heerlijke plek voor bewoners en naasten om te vertoeven. Hopelijk kan de kas blijven!

Als een bewoner is overleden in het hospice vragen we aan de familie of ze een lepeltje van de bewoner aan het hospice willen geven. Vaak zijn aan deze lepeltjes herinneringen of verhalen verbonden. Christine maakt met veel liefde en zorg de 'lepelborden'. "Ik bevestig de lepeltjes een houten ondergrond en noteer daarna de verhalen in een boekje: de herinneringen die verbonden zijn met de lepeltjes, met daarbij de naam van de bewoner en de datum. Ook voeg ik een foto toe." De boekjes staan in de vrijwilligerskamer. De lepelborden hangen in de gang. Een mooie herinnering aan al onze bewoners.

Christine weet vanuit persoonlijke ervaring hoe belangrijk een goed afscheid is, voor zowel degene die gaat overlijden als de naasten. "Goed afscheid kunnen nemen, dat wens ik iedereen toe. Dat speelt ook een rol in mijn keus voor het hospice. Een vriendin van mij zegt het heel mooi: "Het leven is net als een handwerk, maar je moet wel de tijd hebben om de draadjes af te hechten." Dat kunnen afhechten van de draadjes, dat is wat wij in het hospice met elkaar willen waarborgen."

Als afronding van ons gesprek zegt Christine: "Het werken met elkaar in het hospice brengt grote saamhorigheid onderling: de vrijwilligers, verpleging, coordinatoren, iedereen die zich hier inzet. Het met elkaar samen doen, dat is onze grote kracht. Ik noem dat wel eens "een groot drie muskietiersgevoel": Een voor allen en allen voor een. Er zo met elkaar voor de mensen zijn. Dat we dit doen, dat de mensen hier zonder zorgen kunnen zijn, dat is wel het grootste goed en mijn grootste voldoening."

Karin Brandt

Beeldende begeleiding voor bewoners en naasten

Beeldende begeleiding maakt vanaf 2015 onderdeel uit van de zorg in het hospice. Bewoners kunnen iets kleins maken of schrijven. Soms willen ze dat om "hun gedachten te verzetten", maar in de meeste gevallen vinden bewoners het waardevol om iets persoonlijks na te laten voor dierbare naasten. Dat is ondersteunend in het afscheid. In 2019 verzorgde Karin Brandt de Beeldende begeleiding voor 12 bewoners en 3 naasten. Ze was in totaal 27.45 uur aanwezig.

"Ik maakte kennis met een introverte en stille man. Ik vertelde hem iets over beeldende begeleiding en vroeg hem of er mensen zijn die hem lief zijn. "Mijn dochter," zei hij meteen. Hij wilde graag iets voor zijn dochter maken. Hij vond dat een onverwacht, maar fijn idee. Hij maakte met zorg en aandacht een lief, persoonlijk cadeau voor zijn dochter. Hij reageerde aarzelend op mijn vraag of hij er ook een brief bij wilde schrijven: "Wel moeilijk, wat moet ik dan schrijven?" Ik stelde voor dat hij mij over zijn dochter zou vertellen en dat ik dan dingen op zou schrijven, zo zouden we tot een brief komen. Meneer begon direct te vertel-

len. En als hij even stilviel, vroeg ik hem dingen, zoals: "Wat is de mooiste herinnering aan je dochter? Wat wens je haar toe voor de toekomst?" Daarna las ik hem voor wat hij had gezegd en hij reageerde tevreden. "Dat is goed," zei hij. Ik vroeg hem of hij zelf wilde ondertekenen. Dat deed hij: "Pa" schreef hij ernstig en precies. De brief kon in een envelop of een satijnen zakje en dat laatste vond hij erg mooi. Toen de verpleging binnenkwam en enthousiast zei hoe blij zijn dochter zou zijn, glom hij van plezier en trots. Hij verheugde zich erop het cadeau en de brief aan zijn dochter te geven.

Later vertelde de verpleging mij dat meneers dochter bij de opname van haar vader met de verpleging had gedeeld dat ze zo verdrietig was dat haar vader zo gesloten was en nooit zijn liefde en trots had uitgesproken. Wat mooi dat deze bewoner tijdens de beeldende begeleiding een vorm heeft kunnen vinden om zijn liefde en trots aan haar kenbaar te maken. Ik hoop dat dit tot troost heeft kunnen zijn voor de dochter."

Karin Brandt - beeldende begeleiding

Hoogtepunten 2019

Bezoek van Burgemeester Marja van Bijsterveldt bij de uitreiking van de certificaten voor de nieuwe vrijwilligers. Het was fijn dat zij zoveel belangstelling heeft getoond voor het werk van onze vrijwilligers.

Hugo de Jonge steekt de handen uit de mouwen

Wij kijken terug op een bijzondere ontmoeting met Minister Hugo de Jonge in het kader van NL Doet. Het helpen bereiden van een maaltijd, hij ging er helemaal voor, stropdas af, jasje uit, mouwen opgestroopt. Zijn aandacht voor onze vrijwilligers en bewoners hebben wij als hartverwarmend ervaren. Jubileum ter gelegenheid van het 15-jarig bestaan van Hospice Delft en het ruim 30 jarig bestaan van VPTZ Delft

Toetstheater 27 juni 2019

Onze organisatie had een prijs gewonnen en wel een gratis voorstelling van het Toetstheater, die zij weggaven ter gelegenheid van hun 25-jarig bestaan. Speciaal voor ons kwamen zij een enerverende avond over communicatie verzorgen. De knoeiende 'collega' (acteur/actrice), die met een zieke dame contact probeerde te maken, kreeg aanwijzingen uit het publiek voor een betere aanpak. Doordat mensen onderling verschillen in ziens- en werkwijze, riep dat vanzelf discussie op. Er werd nagedacht, getwijfeld, geëxperimenteerd. De discussieleider zorgde ervoor dat het niet bij mooie gedachten en praatjes blijft: voorstellen werden gelijk op het podium uitgeprobeerd, tot lering en meestal ook vermaak. De acteurs van het Toetstheater zijn thuis in zorg en welzijn door professionele werkervaring van binnenuit. De discus-

sieleiders hebben een lange ervaring als adviseur en trainer. Discussieleiders waren de verbindende schakel tussen publiek en de acteurs en verdiepten zo het gezamenlijk inzicht in een specifieke problematiek.

Het Toetstheater beweegt zich overigens ook op andere terreinen dan zorg en welzijn. De acteurs en discussieleiders voeren veelvuldig opdrachten uit in andere sectoren. Zij verzorgen ook interactief theater op projectbasis voor o.a. Vluchtelingenwerk Nederland. Samen met een adviesgroep in het onderwijs, de VeerKrachtGroep, ontwikkelt het Toetstheater een aanbod gericht op het passend onderwijs.

De opkomst was groot en de avond erg interessant. Kortom, vier dankbare coördinatoren dat wij deze prijs mochten winnen!

In memoriam Henk Dijkstra

Terwijl we tijdens onze Nieuwjaarsbijeenkomst met elkaar stonden te praten werd Henk onwel en enkele uren later overleed hij. Met hem verloren we een uitstekende secretaris en een zeer gewaardeerd bestuurslid. Henk begon als vrijwilliger bij VPTZ Delft, werd secretaris van het bestuur en droeg stevig bij om de fusie met Hospice Delft voor elkaar te krijgen. Na de fusie werd hij vanzelfsprekend weer secretaris, maar nu van Hospice & VPTZ Delft.

Samenwerken met Henk was een genoegen. Zijn werk deed hij goed en op tijd, helemaal volgens de afspraken. Daarnaast hielp hij je graag als de p.c. een raadsel bleek, onverstaanbaar vriendelijk. In het bestuur was Henk open, integer en toonde visie, zo nodig zei hij met weinig woorden wat hij vond en waarom.

Zijn e-mailadres bevatte het woord namasté, de Nepalese groet. Het betekent oorspronkelijk "ik buig voor u". Wij allen van Hospice & VPTZ Delft zijn Henk dankbaar voor wat hij voor de organisatie en voor ons persoonlijk heeft betekend. Wij missen Henk en aan hem denkend zeg ik, namasté Henk.

Loudi Stolker-Nanninga - voorzitter

Colofon

Hospice en VPTZ Delft
Vorrinkplein 602
2624 DZ Delft

Tel: 015-257 31 21
info@hospice-vptzdelft.nl
www.hospice-vptzdelft.nl
Bank: NL79RABO0146832965